

Giedrė Salyklytė

Bonakiada

Pasakos

Seniai seniai Auliniuose - tokioje karalystėje, ne batuose - gyveno karalius Bonakadas. Jis buvo didelis garbėtroška, jam stigo išminties ir dėl to jis nuolat patekdavo į keistas ir kurioziškas situacijas. Apie keletą iš jų dabar jums papasakosiu.

Kaip Bonakadas gelbėjo princesę nuo drakono

Buvo vėsi, ūkanota diena. Bonakadas su savo dvidešimt devynių geriausių draugų palyda jojo iš medžioklės. Staiga iš kito miško pasigirdo riksmas. Nustebęs karalius sustojo ir rankos mostu sustabdė visą palydą.

- Kas čia buvo? – paklausė jis.
- Manau, tai riksmas, - atsakė tas, į kurį karalius žiūrėjo.
- Aš žinau, kad riksmas! Man rūpi, kas šaukė. Jokime pasižiūrėti!
- Nemanau, kad turime teisę be jokios priežasties joti į kitą karalystę, - įsiterpė Bonakado įbrolis Beleras.

- Žinoma, kad turime! Ką jie man padarys! – kupinas pasitikėjimo savimi pasakė karalius. – Be to, gali būti, kad ten kažkas papuolė į bėdą. Jei atvyksiu padėti pirmas, būsiu didvyris! Nagi, jojam!

- O kaip elniai, Jūsų Didenybe? – susirūpino ministras, rodydamas į sumedžiotus gyvūnus.

- Ai, numeskit juos čia, - abejingai mestelėjo karalius. - Susirinksime grįždami.

Po kelių minučių Bonakadas jau stovėjo Narcizų karalystės dvaro menėje. Jį pasitiko tos karalystės valdovas – Gvazdikėlis XCIX. Jis pasakė:

- Kokia staigmena! Kaimynas karalius Bonakadas! Kas Jus paskatino šiai kelionei iš Aulinių karalystės?

- Medžiojau. Išgirdau riksmą, - atsakė Bonakadas. – Palikau sumedžiotus elnius ir atskubėjau čia.

- Elniai! – sušuko Gvazdikėlis XCIX. – Tai štai dėl ko pusė mano valstiečių lėkte nulėkė į mišką ir dabar ten mušasi! Neišmokiau jų gražiai dalintis radybomis. Mano klaida. O dėl riksmo... Na, ten rėkalojo mano žmona. Išsigando pamačiusi drakoną.

- Ką!? – pasipiktino Bonakadas. – Jūsų valstiečiai vagia mano elnius!?

Gvazdikėlis XCIX abejingai patraukė pečiais.

- Ir, po galais, kokį dar drakoną minėjote?

- Taip taip. Buvo atskridęs čia toks drakonas. Čiupo mano dukrą ir išskrido.

- Drakonas pagrobė princesę Orchidėją!? Tai kodėl Jūs nieko nedarote?

- O ką aš galiu padaryti? – pradėjo teisintis Gvazdikėlis XCIX. – Vis tiek norėjau sūnaus...

- O aš galiu! – sušuko Bonakadas ir išlėkęs iš rūmų liepė palydai sugaudyti jo elnius vagiančius valstiečius, o pats sėdo ant žirgo ir nujojo ten, kur, jo manymu, galėjo slėptis drakonas.

Kelias buvo nelengvas: ant tako – akmenys, prieš akis – rūkas, o aplinkui po kojomis pynėsi kaip kiškiai vis lakstantys valstiečiai, prisikišę užančius elnių.

Pagaliau varginanti kelionė baigėsi ir Bonakadas stovėjo prie įėjimo į vieną iš keleto tamsių urvų. Iš šio, rodės, smelkėsi drakono tvaikas ir girdėjosi jo alsavimas. Sukaupęs savy visą drąsą, karalius ruošėsi pulti. Jis išsitraukė kardą ir įlėkė urvan šaukdamas „Mirtis drakonui!“, bet bėgdamas užkliuvo už grumsto, krito ir susimušė koją. O tada jis sušuko tai, ko aš, būdamas padorus žmogus, geriau čia neminėsiu.

Taigi Bonakadas gulėjo negalėdamas atsikelti ir meldėsi, kad tik būtų ne į tą urvą įlėkęs. Deja, jis pataikė ten, kur reikia, nes pasigirdo riaumojimas. Iš tamsos išniro žalia galva, ilgas kaklas, spygliuota nugara, storos kojos, pasimatė didžiulė uodega. Nieks nežino, kuo tai būtų pasibaigę, jei iš tamsos nebūtų atsklidęs įsakymas:

- Diki, nesiartink prie to maniako!

- Gerai, - atsakė drakonas ir taikiai pasitraukė į šalį.

Bonakadas prisimerkęs įsižiūrėjo ir pamatė iš urvo gilumos ateinančią princesę Orchidėją.

- Princese, - prabilo jis, -aš atjojau tavęs išgelbėti.

- Tikrai? Tai kodėl guli?

- Ai, geriau nepasakosiu... - susigėdo Bonakadas.

- Visi jūs tokie! - atsiduso princesė. – Pirmiausia puolat kažką gelbėti, o paskui tenka gelbėti jus pačius. Ir nuo ko tu mane norėjai gelbėti?

- Oi, net nežinau... - sutriko Bonakadas ir susikaupęs pasakė gana, kaip jam atrodė, ramiu balsu. – Tai gal nuo drakono!?

- Nuo Dikio? Kas čia per nesąmonės? Jis visiškai nepavojingas. Tik skraido sau, ir tiek. Bet ne! Jums, vyrams, Dikis visada yra pabaisa, kurią reikia nužudyti. Įmanytumėt, įrašytumėt vargšus drakonus į pavojingų veislių sąrašą kaip kokius šunis! Gerai, kad jie turi stiprų užnugarį – mus, princeses feministes!

- Tai drakonas tavęs negrobė? – pasitikslino karalius.

- Žinoma, kad ne.

- Tai gal tu apie tai papasakok savo tėvams.

- Gal ir turėčiau... – šiek tiek paabejojo princesė Orchidėja.

Truputį egzistencialistiškai pamaščiusi ji atsisveikino su drakonu, nunešė Bonakadą iki jo žirgo, užsodino, atsisėdo pati ir nujojo į rūmus. Ten viską viską papasakojo tėvams. Gvazdikėlis XCIX įdėmiai klausėsi ir, princesei baigus kalbėti, pasakė:

- Vieno dalyko vis dar nesupratau: tai kaip gi Jūs, Bonakadai, susižeidėte koją?

- Ai, nesvarbu!..

Kai drakonas sau gražiai žaidė su princese rūmų kieme, o Bonakado koja jau buvo sugipsuota, jis iškeliavo namo. Vakare, sėdėdamas prie Trikampio stalo kartu su savo dvidešimt devyniais draugais, jis papasakojo štai ką:

- Taigi aš įlekiu į rūmus, o ten – karalius verkia, savo dukrą praradęs. Ją, pasirodo, drakonas pagrobė. Aš iškart apie nieką negalvodamas lekiu į jo urvą kalno viršūnėje. Kelias ilgas, visur tik drakono paspėsti spąstai, tačiau aš nesunkiai juos įveikiu. Pasiekęs urvą, išsitraukiu kardą ir puolau vidun. O jau koks drakonas baisus! O jau dvokia! Devynios galvos, šaudančios ugnies kamuoliais, milžiniški kirviai, kyšantys jam iš nugaros... Ir vis taikosi į mane, ir vis į mane!.. Kovoju ilgai. Kai jau buvau nukirtęs aštuonias galvas, pavargau ir didvyriškai nusprendžiau bėgti. Čiupau princesę ir šokau nuo uolos. Truputį susižeidžiau koją, bet, laimei, princesė liko sveika. Vargais negalais pargabenau ją į rūmus. Karalius taip džiaugėsi, kad net pasamdė privačius gydytojus man koją sugipsuoti, nors jos tada jau neskaudėjo. Ir ką gi jie būtų darę be manęs – drąsiausio karaliaus Bonakado!

Dvidešimt devyni karaliaus Bonakado draugai šypsojosi.

Kaip Bonakadas sučiupo nusikaltėlius

- Turbūt visi žinote, kas bus kitą savaitę? - šiais žodžiais Bonakadas pradėjo Trikampio stalo susirinkimą.

Tyla. Karalius neiškentė ir sušuko:

- Taigi mano gimtadienis! Kaip galėjote pamiršti!? Juk turėsite surengti vakarėlį!

- Bet, Jūsų Didenybe, Jūsų gimtadienio vakarėlį mes jau buvome surengę prieš du mėnesius.

- Na ne, tai buvo mano gimtadienio vakarėlio repeticijos! Gimtadienio vakarėlis turi būti tūkstantį, ne, milijoną kartų geresnis! Paskirstysiu darbus: jūs, – parodė į sėdinčius kairėje vyrus, – rūpinsitės kvietimais visiems, kuriuos pažįstu. Jūs, – dūrė pirštu į vyrus, sėdinčius dešinėje, – pasirūpinsite maistu. O jūs, – Bonakadas pažiūrėjo priešais save, - turėsite viską papuošti.

- Kaip tai viską?

- Na, rūmų menę, karališką sodą, rūmų vartus, visas gatves - viską!

- Bet kaip mes iki kitos savaitės spėsime?

- Tai ne mano rūpestis! Turėjote anksčiau prisiminti mano gimtadienį ir pradėti ruošti. Jūsų vietoje aš jau dabar pradėčiau ką nors daryti, o ne sėdėčiau ir klausyčiau, kaip man pats karalius pamokslauja. Skaičiuoju iki dviejų. Jei tada dar sėdėsite čia, nukaposiu galvas! Vienas...

Tuoj pat buvo pradėta ruošti Bonakado gimtadieniui.

Po savaitės, kai tebuvo likusi valanda iki vakarėlio, krūmuose šalia vieškelio į Aulinių karaliaus dvarą tupėjo ir tarėsi grupelė plėšikų.

- Supratot planą? – paklausė vienas iš jų, matyt, vyriausias.

- Tai kad nežinau... - pralemeno kitas, matyt, bailiausias. – Nejaugi karalius nežinos, ką pasikvietė į puotą?

- Baik! – drąsino jį pirmasis. – Karalius prisikvietė tiek daug svečių, kad net neatkreips dėmesio į mus.

- Vadas teisus, - pritarė storulis. – Be to, ten bus tiek daug maisto, tiek gė...

- Tau tai neturėtų rūpėti! - nukirto vadas. – Tu būsi vežėjas.

- Kokia neteisybė!.. – subliuvo storulis ir nurijo karčią ašarą.

- Dabar ne tai svarbu. Nepamirškite plano: pamatom ką nors atvažiuojant, sustabdom, vagiam drabužius, sėdam į karietą ir varom į rūmus. Ir nepamirškite svarbiausio: vagiam tik tai, ko nesimatyti pasikišus po drabužiais! Aišku?

- Aišku.

Pasirodžius pirmai karietai, plėšikai su ginklais rankose išsoko iš krūmų, išvarė žmones iš karietos, juos surišo, nurengė, patys apsirengė jų drabužiais ir nudardėjo į rūmus.

- Planas koreguojamas, - kelyje išpėjo vadas. – Vežėjo drabužiai labai ankšti, todėl jie tiko bailiui. O dabar apsižiūrėkime, kas mes tokie!

Vadas iš kišenės išsitraukė kvietimą ir pradėjo skaityti.

- Aha... Taigi aš esu Drabužių karalystės valdovas Šalikas III, o tu, - atsisuko į storulį, - mano žmona Skrybėlina.

- Fe!.. Ar būtina turi būti moteris?

- Būtina! Tik tau tiko tos druckės drabužiai.

- Atvažiuom, - nutraukė jų pokalbį bailusis vežėjas.

Plėšikai išsiriti iš karietos, iš daiktadėžių išsiėmė dovanas ir prisakė vežėjui laukti ir, jei tik prireiks, būti pasiruošusiam nešti kudašių.

Eidamas į menę vadas skaudžiai kumštelėjo storulį alkūne:

- Neapsiėsk! Žinok: kuo mažiau vietos užims pilvas, tuo daugiau vietos liks grobiui.

Vakarėlio įkarštyje Bonakadas linksmai kalbėjosi su Trikampio stalo draugais:

- Tai pats šauniasis mano gimtadienio vakarėlis! Džiaugiuosi, kad paskyriau jus organizatoriais. Muzika puiki, maistas nuostabus, o visi indai ir stalo įrankiai – iš gryno aukso! Net nežinojau, kad jie mėtėsi sandėliuke. Tiesa, svečių gal kiek per daug... Pusės iš jų niekada nebuvau matęs. O Šalikas III iš viso neatpažįstamas! Kažin kas jam nutiko nuo tada, kai paskutinį kartą matėmės?

Staiga į rūmų menę neestetiskai įsiveržė pusnuogis vyras ir sušuko:

- Mus apiplėšė! Skelbkit plėšikų paiešką!

- O kas tu toks? – paklausė Bonakadas.

- Šalikas III!

Visų žvilgsniai nukrypo į apsišaukėlius plėšikus, kurių vienam iš po sijono tuo metu žemėn džangžlėjo šakutė. Plėšikai susižvalgė ir, nežinodami, ką daryti, šoko pro vėdinimui paliktą atdarą langą kaip tik ten, kur buvo pastatyti aviliai su karaliui dovanų atvežtomis užjūrio bitėmis.

Bonakadas baimės iškreiptu veidu prilėkė prie lango ir gailiai sušuko:

- O, mano užjūrio bitės! Jie sugadino mano bičių žudikių avilius! Tuo pat juos suimkite!

Deja, nieko imti jau neberekėjo: po bičiųulytės su bitėmis plėšikai greitosios pagalbos karučiais buvo gabenami tiesiai į špitolę, kur sutinę kaip rąstai prariogsojo du mėnesius.

Ak, tiesa, jūs dar nežinote, kaip baigėsi bailiajam vežėjui. Jei prisimenate, į rūmų menę įsiveržė tik Šalikas III. Jo menkai apsirengusi žmona ir tikrasis vežėjas užtiko apsimetėlį bemiegantį su vadelėmis rankose. Moteriškė šoko ant niekšo ir jį prislėgusi laikė, kol vežėjas atsiėmė savo drabužius, o paskui abu jį tomis vadelėmis surišo.

Ilgai buvo ginčytasi, kur – Auliniuose ar Drabužiuose – surengti plėšikams teismą. Galop buvo nutarta, kad Auliniuose, nes ten nusikaltėliai buvo sučiupti, o Bonakadas visus įtikino, kad didžiausią žalą patyrė būtent jis: jo gimtadienis buvo sugadintas, auksiniai stalo įrankiai pabuvojo vyriui po sijonu, o užjūrio bitės kurį laiką neturėjo namų, todėl buvo priverstos gyventi dvare ir bičiuliautis su dvariškiais.

Kai plėšikai atitino, įvyko teismas. Karalius Bonakadas, pasitaręs su savo patarėjais, gavo tokį patarimą: bausmė lai būna humaniška – tegul mato Drabužių karalystės žmonės, kokie Auliniai teisingi! Taigi už karietos vagystę ir Šaliko III bei Šalikienės išrengimą – vienas mėnuo viešojo (ne karališkojo!) tualetu valymo. Kaip matote, bailiui pasisekė – jam tai buvo visa bausmė. Tačiau kiti du, atsimentate, dar prisidirbo rūmuose!.. Už stalo įrankius jie gavo metus kalėjimo, už apgadintus užjūrio bičių avilius – dar penkerius metus, o po viso to už baisiausią nusikaltimą – karališkojo gimtadienio sugadinimą - juos dvidešimčiai metų pažadėta ištremti į Sniego karalystę lopyti meškoms kailinių.

Šio nuotykio moralas toks: geriau jau nenorėk svečiuotis pas Bonakadą.

Kaip atsirado Bonakado brėžiniai

- Jūsų Didenybe, pas jus atvyko šaukliai iš Pupų karalystės!
- Puiku! Įleiskite juos!

Į menę įsirideno du uždusę, riebus tipai. Kadangi jie buvo labai uždusę, tai kalbėjo pasikeisdami:

- Gerbiamas...
- Karaliau Bonakadai...
- Jūs esate...
- Kviečiamas į...
- Princo Pupelijaus...
- Vestuves...
- Kurios įvyks kitą...
- Antradienį...
- Pupų karalystėje.

Baigę šį sakinį, dručkiai apsisuko, pagadino orą ir, sunkiai vilkdami kojas, išėjo. Bonakadas nusistebėjo:

- Matai, kaip žmones nupeni Pupų karalystėje! Tikri pūstapilviai! Tik reikėjo nulipti nuo žirgų, o jie jau ir nusigalavo – kone užduso visai! Ir ar tik ne paskutinį kvapą išleido?..

Vakare Bonakadas sušaukė Trikampio stalo draugus ir aptarė šį reikalą.

- Ar derėtų mums ten keliauti? Juk aš niekada nesu buvęs toje karalystėje! Mes net nepalaikome diplomatiškų santykių su Pupomis.

- Su kaimyninėmis karalystėmis reikia palaikyti visokius santykius, - išsakė savo nuomonę užsienio reikalų ministras. – Pupų karalystės valdovas kažkada lankėsi Auliniuose. Jeigu ten nuvyksime, karalius supras, kad jo nepamiršome ir įsigysime puikų sąjungininką, jeigu kas nors mums paskelbtų karą.

- Puikiai sugalvota! – nušvito Bonakadas. – O gal kartais kuris iš jūsų žino, su kuo tuokiasi princas Pupelijus?

- Girdėjome, kad su princese Orchidėja.

- Su ta keistuole iš Narcizų karalystės, kuriai patinka drakonai?

- Taip, su ta pačia!

- Tai, pasirodo, ir Pupų karalystėje žmonėms proto pagailėta! - nusistebėjo Bonakadas. Tuomet atsistojo, iškėlė ranką ir paskelbė:

- Ruoškitės – antradienį išjojame!

Taigi antradienį trisdešimt Trikampio stalo draugų patraukė į Pupų karalystę. Bonakadas jojo priekyje, rodydamas visiems kelią. Bejodamas mąstė: „Kurioje, po galais, pusėje ta Pupų karalystė yra?“ Bet negi dabar atsisuksi ir garsiai klausi?

Netikėtai kelias išsišakojo į dvi atšakas. Bonakadas nusprendė joti dešiniąja, vedančia į miško gilumą. Jau suko žirgą, bet vienas iš svitos jį pristabdė:

- Palauk, man atrodo, kad reikia sukti į kairę.

- Kas čia vadovauja: tu ar aš? – supyko Bonakadas ir nujojo dešiniuojų taku. Visi nusekė paskui jį.

Ėjo laikas, pradėjo temti, o Trikampio stalo draugai dar nebuvo išjoję iš miško.

- Sakiau, kad reikia sukti kairėn, - papriekaištavo vienas iš svitos.

- Tylėk, Belerai! - suriko Bonakadas. – Ir kodėl aš tave priėmiau į Trikampio stalo draugiją? Dar keli metrai, ir miškas baigsis.

Iš tikrųjų Bonakadui Beleras visai nepatiko. Jis visada į Bonakadą kreipdavosi vardu, nuolat jam prieštaravo, ir, kas labiausiai Bonakadą siutino, visada būdavo teisus. Dėl viso šito Bonakadas jo nekentė, bet vis dėlto turėjo jį priimti į Trikampio stalo draugiją, nes...

- Kaip tai kodėl? Juk aš – tavo brolis!

- Pirma, ne brolis, o įbrolis. Ir antra, jei mano tėtė nebūtų vedęs tavo mamos, tu negalėtum kvėpuoti karališku oru, matyti karališkų vaizdų ir girdėti karališkų garsų! Aišku tau?

Beleras nutilo ir daugiau neprasižiojo. Jam pasidarė aišku.

Šiek tiek pajoję keliauninkai pamatė namelį ant vištos kojelės. Bonakadas sustojo, apžiūrėjo trobelę ir pasakė:

- Tokios lūšnos kaip gyvas nesu matęs. Turbūt mes jau Pupų karalystėje.

- Manau, mums reikėtų nešdintis iš čia, - įspėjo Beleras.

- O aš manau, kad bailiams nereikėjo kelti kojos iš dvaro! - atšovė Bonakadas. – Taigi aišku, kad tuoj pasieksime tikslą. Tereikia prajoti šią architektūros klaidą ir tada...

Staiga trobelė sujudėjo. Vištos koja susirietė, trobelė nusileido, iš jos išėjo pikta emancipuota sena ragana. Ji piktu žvilgsniu nužvelgė atklydėlius ir paklausė Bonakado:

- Kaip tu pavadinai mano unikalų meno kūrinį?

- Architektūros klaida! – riktelėjo supykęs Bonakadas. – Tu neleidai man sakinio užbaigti, todėl manau, kad esi ne tik sena ragana, bet dar ir kurčia kaip siena! Kas tau leido kreiptis į mane „tu“? Kaip tu manai, kas aš toks?

- O kaip tu manai, kas aš tokia? – sužaibavo akimis sena ragana, išsitraukė iš meniškai išpašytų džinsų kišenės saują kažkokių dulkių, papūtė visiems į akis ir kaip niekur nieko nupėdino į savo trobelę.

Vyrai apsidairė ir pamatė, kad pavirto balandžiais! Bonakadas paniekos kupinu žvilgsniu atsisuko į užsienio reikalų ministrą ir pasakė:

- Žinoma, žinoma! Paklauskim tavęs ir jokim į Pupų karalystę: užsitikrinsime saugumą, rasim sąjungininkų... Pažiūrėk, kuo per tave visi pavirtome!

- Bonakadai, baik! – sušuko Beleras. – Visi žino, kad kaltas tu. Jojai ne į tą pusę!

- Dar pažiūrėsim! – sušuko Bonakadas ir purptelėjo į viršų. Visi nusekė paskui jį.

Iš aukštybių atsivėrė nuostabus vaizdas: miškai, upės, kalnai. Matėsi ir aplinkinės karalystės. Bonakadas džiaugėsi, kad jo karalystė buvo pati didžiausia. Tačiau visiems rūpėjo ne tai. Visi žvalgėsi, kurgi ta Pupų karalystė. Ir pamatė: ji tikrai buvo kairėje pusėje.

- Na? – Beleras pasižiūrėjo į Bonakadą reikšmingu žvilgsniu.

- Belerai,- ramiai ištare Bonakadas, - kai grįšime namo, primink man, kad nukirsčiau tau galvą.

Beleras nutilo. Vienas balandis sušuko:

- Žiūrėkit! Ten – gerosios burtininkės trobelė! Ji galės mus atkerėti!

Visi balandžiai nuplasnojo trobelės link. Ir jiems pasisekė – toje trobelėje tikrai gyveno geroji burtininkė. Ji greitai sumojo, kas nutiko keliauninkams, ir atvertė juos į žmones.

Vienas iš svitos paklausė:

- Ar vis dar josime į Pupų karalystę?

Bonakadas pagalvojo ir pasakė:

- Ne. Geriau grįžkime namo. Rytoj nujosime pas Gvazdikėlį XCIX švęsti vestuvių. Koks skirtumas, ar švęsime jaunikio pusėje, ar nuotakos! Narcizuose irgi turi būti vestuvės – juk karalius tekina vienturtę dukterį! Kas su manimi sutinka?

Visi sutiko. Beleras kraipė galvą ir nesakė nieko.

Kitą dieną visiems grįžus iš tuščio karaliaus Gvazdikėlio XCIX dvaro (mat narciziškai šventė vestuves Pupose), Bonakadas sušaukė Trikampio stalo susirinkimą ir paskelbė:

- Visa, kas nutiko mums bekeliaujant į Pupų karalystę ir grįžus iš jos, liks tarp mūsų, ir šią paslaptį mes nusinešime į kapus. Visi sutinkate?

- Taip, Jūsų Didenybe!

- Be to, kai buvau balandis, iš viršaus labai aiškiai mačiau mūsų karalystės panoramą - labai gražus vaizdas. Manau, reikia sukurti brėžinius, kad niekas daugiau niekada niekur nepasiklystų ir pavadinti juos Bonakado brėžiniais. Šitokiu būdu aš pateksiu į istoriją!

- Bonakadai, - neištveręs įsiterpė Beleras, - tokie brėžiniai jau yra – juos visi vadina žemėlapiiais.

- Gerai, kad priminei! – įgėlė Bonakadas. – Jau būčiau pamiršęs, kad turiu tau nukirsti galvą!

- Baik, Bonakadai! Juk aš – tavo brolis!

- Gerai jau... - nusileido Bonakadas. – Šį kartą liksi gyvas. Bet žiūrėk, kad daugiau tokių nesąmonių nebūtų!

- Kokių nesąmonių?

- Na, kad... Štai tu ir vėl pradedi! Tiesiog tylėk!

- To tai jau nebus. Turi gi kažkas tave...

- Ai, tiek to – taukšk sau į sveikatą! Vis tiek bus taip, kaip aš sakau!

Kaip Bonakadas sutiko savo meilę

Bonakadas liūdnas. Mirė pats svarbiausias karalystėje žmogus – jo senasis virėjas. Taigi karalius sėdėjo ir it koks žlugtas mirko ašarose, o mirusio virėjo giminaičiai jį guodė kaip įmanydami.

- Kodėl? – verkė Bonakadas. – Kodėl jis? Kodėl taip anksti? Jam tik šimtas metų! Kur aš kitą tokį gausiu? Jam dar nebuvo laikas išeiti, o man - jį prarasti...

- Neverkite, Jūsų Didenybe, - guodė virėjo mama. – Visiems ateina laikas iškeliauti.

- Bet kodėl jis? Kur aš dabar rasiu gerą virėją? Nukirsiu galvą tam, kas kaltas dėl jo mirties!
Kaip virėjas mirė?

- Jis maudėsi ežere, išlipo ant kranto ir švariai numirė.

- Aišku! Kaltas ežeras! Nusausinkite tą kvailą balą! Tegul supras, kaip aš jaučiuosi! Ir uždrauskite visiems karalystės virėjams maudytis! Negaliu leisti, kad dar kada nors pasikartotų tokia tragedija. O dabar - vykdykit!

Suglumę mirusiojo giminaičiai traukydami pečiais išėjo iš dvaro. Karalius atsistojo ir pasižiūrėjo į veidrodį. Vaizdas buvo nekoks: suglamžytas veidas, rožinės akys, varvanti nosis. Bonakadas sukvietė dvidešimt devynis savo draugus prie Trikampio stalo ir paskelbė ekstra pranešimą:

- Aš, jūsų valdovas - nors šiaip turėčiau valdyti ne tik jus, bet ir visą pasaulį - didžiai gerbiamas karalius Bonakadas, skelbiu prestižinį konkursą: raskit man virėją! Laimės tas, kuris pirmas atves pas mane žmogų, mokantį gaminti maistą taip skaniai kaip... Koks buvo jo vardas? Ai, tiek to - nesvarbu! Tiesiog suraskit man puikų virėją. Laimėtojas gaus... Paskui sugalvosiu! Tuo ir užbaigiu šį itin svarbų Trikampio stalo susirinkimą.

- Bet, Jūsų Didenybe, - paklausė ministras, - kur mums jo ieškoti?

- Kur tik norit! Tiesiog suraskit man virėją! Leidžiu jums imti ką tik norite iš mano kariuomenės ir žirgyno. Ieškokite nors ir po visą pasaulį, bet suraskit man virėją. Ir geriau paskubėkit, nes jau noriu valgyti. Skaičiuoju iki...

- O ką reikės daryti, jei staiga kils karas? – susirūpino užsienio reikalų ministras.

- Pasakyk, kad priešas palauktų, nes visa mano kariuomenė ieško man virėjo! Nejaugi viską turiu galvoti pats! Vienas, du...

Visi karaliaus draugai žaibo greitumu išlėkė ieškoti virėjo. Jie, žinoma, suprato, kad laimės tas, kuris virėją suras greičiausiai, todėl net nesivargino niekur toli keliauti. Jie susirado pažįstamų rekomenduotus savo karalystės virėjus ir grįžo su jais į pilį.

- Pradėkime konkursą „Kas taps mano virėju“, - paskelbė Bonakadas. - Laimės tas, kuris geriausiai pagamins mano mėgstamiausią patiekalą. Pradėkit! – ir išėjo.

Bonakadas buvo sumanus. Duodamas tokią užduotį, jis išbandė ne tik konkurso dalyvius, bet ir savo draugus: tikrino, ar jie žino, ką labiausiai jų karalius mėgsta.

Po dviejų valandų Bonakadas grįžo. Pasirodo, tik penki iš dvidešimt devynių jo draugų žinojo, kad mėgstamiausias jo patiekalas – cepelinai. Bet jie negali būti įdaryti visiems įprastu įdaru - mėsa! Bonakadas vertino išradingumą, todėl ketino įdarbinti virėją, išradingiausiai įdariusį cepelinus.

Atsipjovęs pirmojo cepelino Bonakadas net pašoko iš pykčio:

- Kas čia dabar!? Tegu šitos bjaurasties autorius tuojau pat nešdinasi iš mano pilies! O su jį suradusiu draugu reikės rimtai pasikalbėti.

Atrodo, vienas iš draugų buvo pamiršęs, kad karališkųjų cepelinų negalima įdaryti mėsa. Taigi konkurse liko keturi dalyviai.

Prapjovęs antrąjį cepeliną ir pamatęs įdarą karalius tik susitąsė ir vos neapsivėmė:

- Kas čia per šlykštus kraujas!?
- Tai uogienė, Jūsų Didenybe, - drebančiu balsu pralemeno virėjas.
- Kaip aš, po galais, valgysiu cepelinus su uogiene!? Pralaimėjai! Lauk iš čia!

Taigi dar vienu virėju buvo atsikratyta. Liko trys.

Bonakadas prapjovė trečiąjį cepeliną ir pakėlė pykčio kupinas akis į virėją:

- Gal tu nori mane nužudyti!?
- Visai ne, Jūsų Didenybe. Aš tik...
- Įdėjai į cepeliną kiaušinį, kuriuo lengvai galėjau užspringti! Greičiau dink iš čia, kol dar turi nuosavą galvą ant koto!

Štai ir trečias virėjas išlėkė iš pilies. Bonakadas nusivylė. Tikriausiai visame pasaulyje neliko tokio nuostabaus, išradingo ir nepavojingo sveikatai virėjo kaip tas, kurio vardo Bonakadas nežinojo... Jis atsipjovė ketvirto cepelino. Truputį pažiūrėjo, pagalvojo ir pakėlė galvą:

- Na, oro įdaras nėra labai originalus sumanymas, bet kol kas tai – geriausias variantas. Tu turi daug vilties tapti mano virėju.

Beliko penktasis cepelinas. Bonakadas jo atsipjovė ir, vos tik pamatė, kas viduje, pašoko iš džiaugsmo:

- Tai nuostabiausias dalykas, kokį tik esu matęs! Cepelinas, įdarytas pienu su silke! Tai bent skanumas! Tu priimtas!

Bonakadas pakėlė akis, kad galėtų apžiūrėti savo naująjį virėją, bet vos tik jį pamatė, siaubas sukaustė jo veidą.

- Bet juk tu – moteris! – sušuko jis pasibaisėjęs.

- Tai kas? Negaliu dėl to būti virėja?

- Tai aišku, kad ne! Virėjai gali būti tik vyrai. Tavo, moterie, vieta namuose, o ne mano dvare!

Moteris supykusi paliko dvarą. Bonakadas atsisuko į vienintelį likusį virėją ir pasakė:

- Sveikinu! Nuo šiol tu – mano naujasis virėjas! Eik ir virk.

Vakare karalius žiūrėjo spektaklį. Jis turėjo nuosavą teatro trupę, kuri kiekvieną vakarą suvaidindavo ką nors juokingo. Aktoriai buvo labai išradingi. Jie kasdien sugalvodavo po tokį įspūdingą vaidinimą, kad...

Na, gerai, nemeluosiu: trupė nebuvo išradinga, o vaidinimai – nieko verti. Aktoriai visai neturėjo smegenų ir kiekvieną vakarą vaidindavo tai, kas tą dieną įvykdavo pilyje. Bonakadas jiems nenukapojo galvų tik todėl, kad įbrolis Beleras įtikino jį aktorius esant protiškai neįgalius.

Spėkit, ką aktoriai sugalvojo vaidinti šįvakar? Teisingai! Jie vaidino konkursą „Kas taps mano virėju“. Tiesa, aktoriai konkurso pavadinimą pakeitė į „Kas bus kitas mauduolis“. Taigi pirmiausia įėjo vyrukas su milžiniška karūna ant galvos bei šakute ir peiliu rankose. Jis suko ratus apie staliukus su cepelinų maketais. Sustojęs prie vieno staliuko jis šakute prismeigė cepeliną ir atsikando jo. Pusė atkasto cepelino dar liko ant šakutės, taigi Bonakadas pamatė, kad tai – cepelino su mėsa kopija. Aktorius, vaidinantis karalių, spjovė sukramtytą cepeliną į publiką, tėškė kitą jo pusę su visa šakute „virėjui“ į veidą ir išvarė iš pilies. Toliau buvo cepelino su uogiene eilė. „Karalius“ atspjovė cepelino, pakramtė, nurijo ir... fontanu privėmė tiesiai ant grindų. Bonakadui buvo įdomu, kaip jie tai padaro.

Vienas aktorius vaidino susijaudinusių tarną, kuris bėgo padėti „karaliui“, paslydo ant „vėmalų“, tėškėsi į juos ir dar „karalių“ nusitraukė su savimi. Tam tarnui ir to cepelino virėjui tuojau kartoniniu kirviu buvo nukirstos galvos. Bonakadas sutiko, kad tai teisinga, todėl plojo.

Paskui „karalius“ atspjovė cepelino, kuriame turėjo būti kiaušinis. Pamačiusiam tą kiaušinį „karaliui“ net akys iššoko tikrąja šių žodžių prasme – ant galvos jam su spyruoklėmis buvo pritaisytos netikros akys! Tai bent triukas! „Karalius“ nuteisė „virėją“ mirties bausme: privertė suvalgyti cepeliną. „Virėjas“ jo atsikando, užspringo ir krito negyvas. Liko tik du virėjai, kurių vienas buvo su moters peruku. „Karalius“ dūrė pirštu į aktorių be peruko ir sušuko: „Tu laimėjai!“. „Moteris“ pasakė: „Bet Jūs net neparagavote, ką pagaminau!“. „O kam?“ – paklausė „karalius“. - „Tavęs vis tiek nepriimsiu. Tu juk moteris“. „Moteris“ apsiverkė ir išbėgo.

Bonakadas tik dabar, stebėdamas save iš šalies, suprato, kaip kiauliškai pasielgė su ta moterim. Juk ji buvo jauna ir daili: apvalutė it cukrinė bandelė su razinomis, lūpos sudėtos širdele, baltos rankos, tik keliose vietose įpjauti putlūs pirštai, gražiai sviestu sutepti plaukai... Jis tuojau pat pasikvietė tarną ir pasakė:

- Sužinok, kur gyvena ta virėja, ir atvesk ją čia.
- Dabar?
- Tai aišku, kad dabar!
- Bet juk dabar dešimta vakaro!
- Vienas, du...

Tarnas tuoj pat nuskuodė ieškoti virėjos. Po valandos grįžo su mergina. Bonakadas, į ją pažiūrėjęs, pagalvojo: „Ar ji nebuvo storesnė? Ir ar tik jos plaukai nebuvo labiau sviestu sutepti?“

- Jūsų Didenybe, - pradėjo teisintis tarnas, - Jūsų pageidaujama virėja nesiteikė čia atvykti, todėl atvedžiau jos seserį.

- Kaip tai nesiteikė atvykti!? – įsiuto Bonakadas. – Juk aš aiškiai pasa...
- Ji pasakė, kad jos vieta namuose, o ne dvare, - nutraukė ją mergina, - todėl, jeigu tau taip reikia su ja susitikti, pats pats ir važiuok.

- Pagarbiau kalbėk su karalium! – sušuko Bonakadas.
- Pagarbiau kalbėk su moterimis! – sušuko mergina.
- Tu mane tuoj supykdysi!.. – it žaltys sušnypštė Bonakadas.
- Tu mane jau supykdei! - it gyvatė atšnypštė mergina.

Bonakadas suprato, kad toliau su ja ginčytis beprasmiška – juk ji moteris. Taigi jis tiesiog pasikinkė žirgus, sėdo į karietą, nuvažiavo pas tą virėją ir jos atsiprašė. Virėja jam atleido ir sutiko pas jį dirbti.

Turbūt jums kilo klausimas: tai kurgi ta Bonakado meilė, apie kurią buvo užsiminta pavadinime? Na, sakiau tik tai, kad jis ją sutiks. Jis ją ir sutiko. Tai ko jūs dar norite?

Kaip Bonakadas vos neprarado galvos

Buvo juoda naktis. Bonakadas miegojo. Staiga pasigirdo garsus beldimas į jo miegamojo duris. Pabudęs Bonakadas sušuko:

- Pasirodyk, kad galėčiau nukirsti tau galvą!

Pro duris įbėgo baimės ištiktas tarnas ir sušuko:

- Jūsų Didenybe, rūmai dega!

- Ką!? – negalėjo patikėti Bonakadas. – Kaip tu drįsti tokiais pokštais man trukdyti miegą!?

- Ne, Jūsų Didenybe, rūmai iš tikrųjų dega! Reikia bėgti!

Pagaliau Bonakadas patikėjo ir ištiktas panikos iššoko iš lovos.

- Kodėl anksčiau neperspėjai!? Turiu apsirengti! Juk nebėgsiu pasikaišęs naktinius marškinius!

Kol Bonakadas rausėsi savo drabužių spintoje, tarnas atidarė langą, čiupo karalių ir kartu su juo išoko į karališkąją kūdrą, kurios vandeniū tuo metu buvo gėsinamas gaisras.

Daug žalos nebuvo patirta. Rūmai apdegė tik iš išorės. Nesudegė jokios brangenybės.

Rytą Bonakadas sušaukė Trikampio stalo susirinkimą ir pradėjo jį tokiais žodžiais:

- Nors visi žinote, kad aš esu puikus žmogus ir nuostabus valdovas, bet, pasirodo, ir aš turiu priešų. Naktį kažkas - akivaizdžiai nevisprotis - sugalvojo padegti mano rūmus. Jūs privalote išsiaiškinti, kas tai padarė.

- Bet, Jūsų Didenybe, ar tai ne policijos darbas?

- Policija tegul padeda paprastiems žmonėms, - pasakė Bonakadas. – Kai kalbame apie mane, policija esate jūs.

- Bet nė vienas iš mūsų nemoka tirti nusikaltimų.

- Jei aš pasakau, kad jūs esate policija, tai reiškia, kad jūs esate policija! – įsiuto Bonakadas.- Noriu, kad iki vakaro kiekvienas iš jūsų atvestų bent po vieną įtariamąjį. O jei manęs neklausysit, tai tada: vienas, du...

Trikampio stalo draugai tuoj pat puolė ieškoti nusikaltėlio.

Vakare Bonakadas įtūžęs rėkė ant savo draugų:

- Kaip jūs galėjot nesučiupti nusikaltėlio!? Juk daviau jums visą dieną! Visiems galvas nukaposiu!

- Liaukis, Bonakada, - bandė teisintis Beleras. – Mes visi čia esame valdyti šalį, o ne tirti nusikaltimus. Jei nori išsiaiškinti tiesą, samdykis tyrėjus.

- Ir tik dabar man tai sakai!? – dar labiau įsiuto Bonakadas. – Ar bent įsivaizduoji, kur dabar gali būti tas nusikaltėlis!?

- Taip, ir todėl iš pat pradžių nusamdžiau tyrėjus, - atsakė Beleras ir sušuko : - Įeikit!

Menėje pasirodė du juodus apsiaustus apsivilkę vyrai. Bonakadas puolė į paniką:

- Belerai, ką čia darai? Pašaliniai negali dalyvauti Trikampio stalo susirinkimuose! Ką čia veikia šitie chalatuočiai!?

- Tai – profesionalūs tyrėjai, kuriuos nusamdžiau, - pristatė atėjūnus Beleras. – Iksas ir Nulis gali ištirti bet kokį nusikaltimą.

- Tikiuosi, nusikaltėlį jau sučiupote? – Bonakadas kreipėsi į tyrėjus.

- Dar tik renkame įkalčius, Jūsų Didenybe, - atsakė vienas jų.

- Bet jau numanome, kas galėtų būti kaltas, - pridėjo kitas. – Mums derėtų su jumis pasi...

- Puiku! Paskelbsite viską rytoj! – nudžiugo Bonakadas. – O jūs, - atsisuko į savo draugus, - rūpinkitės, kad kuo daugiau žmonių girdėtų tyrėjų išvadas ir mano nuosprendį. Tai bent renginys karalystėje bus!

- Palauk, Bonakada, - įsiterpė Beleras, - ar tu tikrai nori sugėdinti žmogų prieš visą karalystę?

- Tai žinoma! Jis to nusipelnė! Tegu visi žino, koks mulkis padeginėja namus! Gerai, visi išsiskirstykit! Susirinkimas baigtas!

Prieš miegą Bonakadas vaikščiojo pirmyn atgal po savo kambarį ir rinko bausmę nusikaltėliui.

- Turėtų būti humaniška bausmė, - svarstė jis. – Įsakysiu padegti jo namą!

- Ne! – sušuko Beleras. – O kas, jei jis turi šeimą?

- Tai tada šeima turėjo jį atkalbėti nuo mano rūmų padegimo! – pasakė Bonakadas. - Sugalvojau! Padegsime jį patį!

- Bonakada! – sušuko Beleras. – Baik tu su ta piromanija!

- Aš čia karalius! Neįsakinėk man!

- Esu tikras, kad jei žmonėms būtų leista rinktis, jie karaliumi išrinktų mane.

- Baik tu su tomis savo filosofinėmis nesąmonėmis, - atleidžiai pasakė Bonakadas. – Juk žinai, kad žmonės niekada negalės rinkti sau valdžios. Karalių jie gauna dovanų iki gyvos galvos!

- Na, taip... Bet nors nesiek nusikaltėlio bausti ugnimi.

- Tai ką man su juo reikės daryti, - susierzino Bonakadas, - jei nė viena mano siūlyta bausmė tau nepatinka!?

- Žinai, - pasakė Beleras, - kartais pažeminimas visos karalystės akivaizdoje jau yra pakankama bausmė.

- Juk negaliu tiesiog visiems paskelbti, kas yra nusikaltėlis, ir jį paleisti! Be to, tik paviešinimo gali ir neužtekti. Ištremsiu jį! Kur nors.

- Ne!

- Žinai, Belerai, tu man visiškai nepadedi, - nusprendė Bonakadas. – Nešdinkis iš mano kambario, o bausmę aš galvosiu pats.

Kitos dienos popietę visi karalystės gyventojai susirinko į rūmų kiemą, kurio viduryje buvo pastatyta milžiniška statinė. Gal nuo alaus. Bonakadas užlipo ant jos ir pradėjo kalbą:

- Brangūs mano valstiečiai! Šiandien susirinkome čia mano vardu paskelbti nuosprendžio niekšui, turėjusiam įžūlumo padegti mano rūmus. Te visi pamato, kuo baigiasi padegėjų gyvenimas!

Bonakadas reikšmingai nutilo. Visi aplinkui irgi tylėjo. Beleras, supratęs, ko Bonakadas nori, pradėjo ploti. Tada pradėjo ploti ir kiti Trikampio stalo draugai, o po jų – ir visi valstiečiai.

Bonakadas stovėjo patenkintas: šypsojosi, kol plojimai nutilo. Po to vėl pradėjo kalbėti:

- Dabar kviečiu ant pakylos tyrėjus Iksą ir Igreką...

- Nulį! – sušnabždėjo Beleras.

- Hm, Iksą ir Nulį, kurie paskelbs, kas yra nusikaltėlis. Ropškitės!

Tyrėjai užlipo ant statinės. Bonakadas iškėlė ranką, kurioje buvo vokas.

- Šiame voke yra nuosprendis nusikaltėliui, - paskelbė jis. – Nuosprendį po nusikaltėlio paviešinimo perskaitys Iksas, - pasakė Bonakadas ir padavė voką vienam tyrėjui. Tam, kuris stovėjo arčiau.

- Jūsų Didenybe, aš – Nulis, o ne Iksas, - pasakė voką gavęs tyrėjas.

- Tada tu skaitysi nuosprendį! – sušuko susierzinęs Bonakadas. – O Iksas tegu paskelbia visiems nusikaltėlio vardą.

Tyrėjas Iksas atsikrenkštė.

- Pirmiausia, jei leisite, papasakosiu apie visus rastus įkalčius.

- Gerai, laiko mes turim!

- Pirmiausia mano ir Nulio dėmesį atkreipė vaško pėdsakai, - pradėjo kalbėti Iksas. – Iškart tapo aišku, kad nusikaltimo įrankis – žvakė.

- Ką!? – apstulbo Bonakadas. – Kas per mulkis padeginėja namus žvakėmis!?

- Leiskite pabaigti, - pasakė Iksas. – Taigi žinome kuo, tačiau nežinome, kas, kaip ir kodėl. Pradėjome dairytis kitų įkalčių ir ten, kur buvo pastatyta žvakė ir įsiplieskė gaisras, radome batų pėdsakų.

Minia suošė. Patenkintas tyrėjas Iksas atsikrenkštė vėl.

- Tikrinome kiekvieną rastą batą, kiekvieną batų porą ir nusikaltėlio batus radome... Spėkite kur?

Tyrėjui Iksui patiko minios dėmesys, todėl jis kaip tikras retorikos specialistas intrigavo toliau.

- Tikrai neatspėsite! Ogi rūmuose!

- Ne, to negali būti, - pralemeno Bonakadas. – Nejaugi mane norėjo sunaikinti vienas mano draugelių? Dabar tai tam niekšui bus šakės!

- Taigi išsiaiškinome, - tęsė Iksas, - kad nusikaltėlio avėti batai priklauso... Atspėkite kam?

- Sakyk greičiau nervų netąšęs! – riktelėjo Bonakadas.

- Ogi karaliui Bonakadui.

Minia nuščiuvo. Pasigirdo pavieniai aikčiojimai. Visi sužiuro į Bonakadą. Jis patas kelias sekundes stovėjo tylėdamas, o po to, supratęs, kas nutiko, pasipiktino:

- Ką!? Nusikaltėlis avėjo mano batus!?

- Ne, Jūsų Didenybe, - ramiai atsakė Iksas. – Tai Jūs esate nusikaltėlis. Apklausėme keletą rūmų gyventojų ir išsiaiškinome, kad užvakar vakare Jūsėjote pasivaikščioti pasišviesdamas žvake. Bevaikščiodamas sutikote vieną pažįstamą ir užsikalbėjote, o paskui kartu su juo grįžote į rūmus pamiršęs, kad palikote žvakę ant karališkosios skiedrų krūvos.

- O dabar skaitau nuosprendį... - paskelbė Nulis.

Bonakadas pabalo. Nulis atplėšė voką:

- Karaliaus Bonakado vardu Jo didenybė pats save nuteisia mėnesį valyti karališkąją išvietę.

- Ką!? Taip negalima! – sušuko Bonakadas. – Aš juk karalius!

Sargybiniams teko nukelti rėkiantį ir besispardantį Bonakadą nuo statinės ir nunešti į rūmus.

- Tai kaip bausmė? – vakare paklausė Beleras Bonakado.

- Belerai, - ramiai atsakė Bonakadas, - aš tave nudėsiu. Tu viską žinotai, ar ne?

- Tai žinoma! – švytėjo įbrolis. - Juk tyrėjai dirbo man.

- Ir tu parašei šitą nuosprendį?

- Taip. Puikiai susitvarkiau, ar ne?

- Kodėl!? – supyko Bonakadas. – Galėjai sugalvoti bet kokią bausmę, o parinkai tokią, kad...
Net negaliu sakyti to garsiai! Kodėl nevykdei maniškės bausmės?

- Nes buvau tikras: niekas nėra vertas to, ką tu ten parašei, - atsakė Beleras ir padavė Bonakadui nepraplėštą voka.

- Net nepažiūrėjai, kas ten?

- Nenoriu to nė žinoti! - pasakė Beleras, apsisuko, ištarė „Nėra už ką!“ ir išėjo.

- Aš tau nedėkojau! – šūktelėjo Bonakadas įbroliui pavymui.

- Apsimesiu, kad padėkojai dar kartą! – jau iš kiemo sušuko Beleras.

Bonakadas atplėšė voka, ištraukė lapelį ir pažiūrėjo į savo ranka parašytus žodžius: „Nukirsti galvą“. Jis atsiduso, suplėšė lapelį, užsimovė gumines pirštines ir apsiginklavęs šepėčiais, kibirais bei maišeliais su chlorkalkėmis nukrypavo vykdyti bausmės.